

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра фармації, фармакології, медичної, біоорганічної та біологічної хімії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Юрій КОЗЛЯР

« 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА

підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»

(Вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник
В.о. завідувача кафедри розробника
Гарант освітньої програми
В.о. директора інституту
Начальник НМВ

Олександр ШМАЛЬКО
Олена ЛАРИЧЕВА
Олександр ШМАЛЬКО
Наталія ТЕРЕНТЬЄВА
Сергій ШКІРЧАК

Миколаїв – 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Фармацевтична опіка	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»	
Спеціалізація	226.01 Фармація	
Освітньо-професійна програма	«Фармація»	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	3	
Навчальний рік	2024-2025 н. р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	6	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин	
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма
	Всього – 120 годин 15 годин 45 години 60 години	-
– лекції		
– практичні заняття		
– годин самостійної роботи здобувачів		
Відсоток аудиторного навантаження	50%	-
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	залік	

2. Пояснювальна записка

Програма з дисципліни «Фармацевтична опіка» для здобувачів вищої освіти спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» першого (бакалаврського) рівня складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фармація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація». Дисципліна «Фармацевтична опіка» є вибірковою компонентом освітньо-професійної програми.

Підґрунтям для засвоєння навчальної дисципліни «Фармацевтична опіка» є знання, отримані при вивченні професійно-орієнтованих дисциплін та забезпечує формування таких професійних компетентностей:

загальні:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області; розуміння професійної діяльності.

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 06. Здатність працювати в команді.

ЗК 07. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства,

техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

Спеціальні (фахові, предметні):

ФК 01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК 02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.

ФК 03. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 09. Здатність визначати лікарські засоби, ксенобіотики, токсини та їх метаболіти у біологічних рідинах та тканинах організму, проводити хіміко-токсикологічні дослідження з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольного сп'янінь.

ФК 11. Здатність організовувати діяльність аптечних установ із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту й впроваджувати в них відповідні системи звітності й обліку, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням вимог фармацевтичного законодавства.

ФК12. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту відповідно до законодавства України.

ФК 13. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК 02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.

ФК 03. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 05. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики та попередження поширених, небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК 06. Здатність здійснювати консультивання щодо рецептурних і безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту, фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації лікарських засобів природного та синтетичного походження шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних і хімічних особливостей, показань/протипоказань до застосування, керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого.

ФК 07. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК 08. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно з даними щодо їх клініко-фармацевтичних характеристик.

ФК 09. Здатність визначати лікарські засоби, ксенобіотики, токсини та їх метаболіти у біологічних рідинах та тканинах організму, проводити хіміко-токсикологічні дослідження з метою діагностики гострих отруень, наркотичного та алкогольного сп'янінь.

ФК 10. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів природного та синтетичного походження та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 11. Здатність організовувати діяльність аптечних установ із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту й впроваджувати в них відповідні системи звітності й обліку, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням вимог фармацевтичного законодавства.

ФК 12. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту відповідно до законодавства України.

ФК 13. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 14. Здатність організовувати та здійснювати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських засобів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і вимогами (замовленнями) лікувальнопрофілактичних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

ФК 15. Здатність здійснювати фармацевтичну розробку та брати участь у виробництві лікарських засобів природного та синтетичного походження в умовах фармацевтичних підприємств згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).

ФК 16. Здатність організовувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарноінноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному рівнях, управляти ризиками в системі фармацевтичного забезпечення.

ФК 17. Здатність організовувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів природного та синтетичного походження відповідно до вимог чинного видання Державної фармакопеї України, методів контролю якості (МКЯ), технологічних інструкцій тощо; запобігати розповсюдженню неякісних, фальсифікованих та незареєстрованих лікарських засобів.

ФК 18. Здатність розробляти та оцінювати методики контролю якості лікарських засобів природного та синтетичного походження, у тому числі активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарської рослинної сировини і допоміжних речовин з використанням фізичних, хімічних, фізико-хімічних, біологічних, мікробіологічних та фармако-технологічних методів; проводити стандартизацію лікарських засобів згідно з чинними вимогами.

3. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: поглиблення знань, умінь та навичок щодо ефективного та безпечного використання лікарських засобів у клінічній практиці на засадах доказової медицини, сучасних міжнародних стандартів надання медичної допомоги при соціально-значущих та

найбільш поширених захворюваннях на основі теоретичних та прикладних засад фармацевтичної опіки.

Завдання:

- визначення ролі факторів, що впливають на ефективність та безпеку застосування лікарських засобів у практичній та науковій охороні здоров'я;
- використання принципів доказової медицини, формулярної системи та сучасних міжнародних стандартів надання медичної допомоги для забезпечення оптимального вибору лікарських засобів для раціональної фармакотерапії хворих у конкретних клінічних ситуаціях;
- вибір, обґрунтування та впровадження відповідного плану фармакотерапії, адаптованого до потреб конкретного пацієнта, з урахуванням стану організму та властивостей лікарських засобів та інших факторів;
- вивчення принципів терапевтичного лікового моніторингу та обґрунтування його ролі для раціональної фармакотерапії;
- засвоєння принципів оцінки ефективності та безпеки застосування лікарських засобів у практичній та науковій охороні здоров'я;
- опанування теоретичних підходів та практичних навичок здійснення фармацевтичної опіки: виявлення, попередження та вирішення лікопов'язаних проблем, уникнення поліпрагмазії, налагодження співпраці з фахівцями охорони здоров'я та менеджмент лікової поведінки пацієнтів, включно з особами із особливими потребами.

З метою формування зазначених компетенцій після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен оволодіти знаннями та вміннями вказаними у програмі.

Після вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- соціальні та громадські права та обов'язки;
- принципи академічної доброчесності, авторського права та наукової етики;
- принципи пошуку та критичного аналізу інформації;
- особливості лідерства та керівництва, тактики й стратегії фахового спілкування, закони та способи комунікативної поведінки;
- особливості управління проєктами, планування та розподілу часу, автономної праці;
- методи оцінювання показників якості діяльності;
- сучасні управлінські підходи до обґрунтування рішень;
- принципи планування, проведення й оцінку наукового дослідження;
- елементи виробничої та соціальної адаптації;
- фактори успішної адаптації до нового середовища.

Здобувачі вищої освіти повинні **вміти**:

- формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї;
- застосовувати у фаховій та науково-дослідницькій роботі принципи академічної доброчесності, авторського права та наукової етики;
- вміти проводити різнобічний пошук, самостійний аналіз та систематизацію інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій;
- використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій;
- обирати способи й стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи;
- виявляти ініціативу;
- оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- генерувати нові ідеї, розробляти та керувати проєктами, планувати та розподіляти час, працювати автономно;
- Здійснювати вибір методик проведення наукового дослідження; використовувати методи математичного аналізу і моделювання, теоретичного й експериментального дослідження у фармації. Вміти формувати ефективну стратегію особистісної адаптації до нових умов.

Програмні результати навчання:

ПРН 06. Розробляти і приймати ефективні рішення з розв'язання складних/комплексних задач фармації особисто та за результатами спільного обговорення; формулювати цілі власної діяльності та діяльності колективу з урахуванням суспільних і виробничих інтересів, загальної стратегії та наявних обмежень, визначати оптимальні шляхи досягнення цілей.

ПРН 08. Розробляти і реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фармації, а також дотичні міждисциплінарні проєкти з урахуванням технічних, соціальних, економічних, етичних, правових та екологічних аспектів.

ПРН 18. Використовувати дані аналізу соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

4. Програма навчальної дисципліни**Денна форма:**

№	Теми	Лекції	Практ.	Самост. роб.
1	Тема 1. Загальні положення фармацевтичної опіки	2	2	5
2	Тема 2. Брендіві та генеричні препарати	2	4	5
3	Тема 3. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні на грип та ГРВІ	-	4	5
4	Тема 4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю в горлі	2	4	5
5	Тема 5. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні головного болю	-	4	5
6	Тема 6. Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога	2	4	5
7	Тема 7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні діареї	2	4	5
8	Тема 8. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні запору	-	4	5
9	Тема 9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні опіків	2	4	5
10	Тема 10. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні поверхневих ран	-	4	5
11	Тема 11. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні підвищеної температури тілв у дітей з 15 років та у дорослих	2	4	5
12	Тема 12. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні підвищеної температури тіла у дітей віком до 15 років	1	3	5
	Всього за курсом	15	45	60

5. Зміст навчальної дисципліни**Денна форма****План лекцій**

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Загальні положення фармацевтичної опіки

	<p>Роль фармацевтичного фахівця в системі охорони здоров'я в світлі стратегії ВООЗ на ХХІ ст. «Фармацевтична опіка» та основні обов'язки і завдання фармацевта в здійсненні якісної фармацевтичної опіки. Основні зводи правил (належні практики) призначення яких забезпечити якість, ефективність та безпеку ліків. Самодопомога, самопрофілактика. Самолікуванню в сучасних умовах. Причини розвитку концепції самолікування в сучасних умовах. Характеристика розвитку світового фармацевтичного ринку.</p>
2	<p>Тема 2. Брендіві та генеричні препарати Оригінальний препарат та оригінальна назва лікарського препарату. Бренд. Генеричний лікарський препарат. Вимоги, яким має відповідати генеричний препарат. Фармацевтично-еквівалентні препарати. Фармацевтично-альтернативні лікарські препарати. Біоеквівалентність, біоеквівалентні препарати. Терапевтично-еквівалентні лікарські препарати.</p>
3	<p>Тема 3. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні на грип та ГРВІ Зміст роз'яснювальної роботи, яку мають проводити фармацевти щодо профілактики захворювання на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції. Основні рекомендації щодо загальних знань, які мають надавати фармацевтичні працівники населенню. Групи населення, які відносяться до груп ризику щодо захворювання на грип та ГРВІ. Санітарні правила, які має дотримуватись населення під час епідемії. Загрозливі симптоми, які вимагають звернення до лікаря під час поширення захворюваності на грип та ГРВІ. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні грипу та ГРВІ. Групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування грипу та ГРВІ. Безрецептурні лікарські засоби для попередження захворювань на грип та ГРВІ. Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів для симптоматичного лікування грипу та ГРВІ. Додаткова інформація, яка обов'язково доводиться до пацієнта в процесі фармацевтичної опіки.</p>
4	<p>Тема 4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю в горлі Захворювання, які спричиняють біль у горлі. Загрозливі симптоми, які супроводжують біль у горлі та вимагають звернутись до лікаря. Загальні рекомендації щодо заходів при болю в горлі. Рекомендації щодо заходів при болю в горлі у дітей та вагітних. Напрямки симптоматичного лікування болю в горлі. Безрецептурні антисептичні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Рослинні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Протимікробні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Протизапальні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Особливості застосування ефірних олій, кислоти аскорбінової. Особливості застосування лікарських засобів з листя евкаліпту. Особливості застосування лікарських засобів, що містять фенол. Особливості застосування лікарських засобів, що містять йод. Особливості застосування лікарських засобів, декаметоксину. Особливості застосування окремих лікарських форм та засобів.</p>
5	<p>Тема 5. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні головного болю Інформація, яку необхідно отримати фармацевту для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при головному болю. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні головного болю. Групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування головного болю. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування головного болю: Загальні рекомендації при симптоматичному лікуванні головного болю. Додаткова інформація, яку обов'язково має надати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
6	<p>Тема 6. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні алергії Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при алергії. Алгоритм</p>

	<p>фармацевтичної опіки при алергії. Групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування алергії. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування алергії. Додаткова інформація, що має бути надана пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
7	<p>Тема 7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні діареї Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря. Алгоритм фармацевтичної опіки при діареї. Групи лікарських засобів та безрецептурні представники цих груп, які застосовуються для симптоматичного лікування діареї. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування діареї. Додаткова інформація, яку обов'язково має надавати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
8	<p>Тема 8. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні запору Інформація, яку має отримати фармацевт для об'єктивної оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, наявність яких при запорі вимагає негайно звернутись до лікаря. Алгоритм фармацевтичної опіки при закрепі. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп, що можуть використовуватись для лікування закрепу. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування закрепу. Додаткова інформація, яка обов'язково має надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
9	<p>Тема 9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні опіків Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі стани при опіках, наявність яких вимагає негайного звернення до лікаря. Алгоритм фармацевтичної опіки при опіках. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптом лікування опіків. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування опіків: Загальні рекомендації щодо поведінки пацієнтів, які отримали опіки. Додаткова інформація, яку обов'язково має надавати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
10	<p>Тема 10. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні поверхневих ран Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, наявність яких вимагає негайного звернення до лікаря. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні поверхневих ран. Перелік груп та безрецептурних представників цих груп для лікування поверхневих ран. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування поверхневих ран. Загальні рекомендації для пацієнтів, що отримали рани. Додаткова інформація, яка має обов'язково надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
11	<p>Тема 11. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні підвищеної температури у дітей з 15 років та у дорослих Інформація, яку має отримати фармацевт для об'єктивної оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря. Алгоритм здійснення фармацевтичної опіки при лікуванні підвищеної температури у дорослих. Перелік груп лікарських засобів та представників цих груп, які можуть застосовуватись для лікування підвищеної температури у дорослих. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування підвищеної температури у дорослих. Загальні рекомендації щодо поведінки пацієнтів при появі високої температури. Додаткова інформація, яка має обов'язково надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
12	<p>Тема 12. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні підвищеної температури тіла у дітей віком до 15 років Інформація, яку має отримати фармацевт для об'єктивної оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря при</p>

високій температурі у дітей до 15 років. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні високої температури у дітей до 15 років. Перелік лікарських засобів та представників цих груп, які можуть застосовуватись для лікування високої температури у дітей. Належна загальна інформація щодо лікування підвищеної температури. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування високої температури у дітей до 15 років. Додаткова інформація, яка обов'язково має надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.

План практичних занять

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Загальні положення фармацевтичної опіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль фармацевтичного фахівця в системі охорони здоров'я в світлі стратегії ВООЗ на XXI ст. 2. Розкрити поняття «фармацевтична опіка» та основні обов'язки і завдання фармацевта в здійсненні якісної фармацевтичної опіки. 3. Основні зводи правил (належні практики) призначення яких забезпечити якість, ефективність та безпеку ліків. 4. Розкрити поняття – самодопомога, самопрофілактика. 5. Розкрити поняття та надати характеристику самолікуванню в сучасних умовах. 6. Причини розвитку концепції самолікування в сучасних умовах. 7. Характеристика розвитку світового фармацевтичного ринку.
2	<p>Тема 2. Брендіві та генеричні препарати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати визначення та охарактеризувати поняття – оригінальний препарат та оригінальна назва лікарського препарату. 2. Дати визначення та охарактеризувати поняття- бренд. 3. Дати визначення та охарактеризувати поняття – генеричний лікарський препарат. Дати пояснення з чим пов'язане все більш широке використання генеричних препаратів. 4. Вимоги, яким має відповідати генеричний препарат. 5. Розкрити поняття – фармацевтично-еквівалентні препарати. 6. Розкрити поняття – фармацевтично-альтернативні лікарські препарати. 7. Розкрити поняття – біоеквівалентність, біоеквівалентні препарати. 8. Розкрити поняття – терапевтично-еквівалентні лікарські препарати.
3	<p>Тема 3. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні на грип та ГРВІ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст роз'яснювальної роботи, яку мають проводити фармацевти щодо профілактики захворювання на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції. 2. Основні рекомендації щодо загальних знань, які мають надавати фармацевтичні працівники населенню. 3. Групи населення, які відносяться до груп ризику щодо захворювання на грип та ГРВІ. 4. Санітарні правила, які має дотримуватись населення під час епідемії. 5. Загрозливі симптоми, які вимагають звернення до лікаря під час поширення захворюваності на грип та ГРВІ. 6. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні грипу та ГРВІ. 7. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування грипу та ГРВІ. 8. Привести перелік безрецептурних лікарських засобів для попередження захворювань на грип та ГРВІ. 9. Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів для симптоматичного лікування грипу та ГРВІ. <p>А. інтерферон Б. індуктори інтерферону</p>

	<p>В. препарати рослинного походження Г. гомеопатичні лікарські засоби 10. Додаткова інформація, яка обов'язково доводиться до пацієнта в процесі фармацевтичної опіки. 1.Зміст роз'яснювальної роботи, яку мають проводити фармацевти щодо профілактики захворювання на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції. 2.Основні рекомендації щодо загальних знань, які мають надавати фармацевтичні працівники населенню. 3.Групи населення, які відносяться до груп ризику щодо захворювання на грип та ГРВІ. 4.Санітарні правила, які має дотримуватись населення під час епідемії. 5.Загрозливі симптоми, які вимагають звернення до лікаря під час поширення захворюваності на грип та ГРВІ. 6.Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні грипу та ГРВІ. 7.Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування грипу та ГРВІ. 8.Привести перелік безрецептурних лікарських засобів для попередження захворювань на грип та ГРВІ. 9.Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів для симптоматичного лікування грипу та ГРВІ. А .інтерферон Б. індуктори інтерферону В. препарати рослинного походження Г. гомеопатичні лікарські засоби 10. Додаткова інформація, яка обов'язково доводиться до пацієнта в процесі фармацевтичної опіки.</p>
4	<p>Тема 4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю в горлі 1. Захворювання, які спричиняють біль у горлі. 2. Загрозливі симптоми, які супроводжують біль у горлі та вимагають звернутись до лікаря. 3.- Загальні рекомендації щодо заходів при болю в горлі. 4. Рекомендації щодо заходів при болю в горлі у дітей та вагітних. 5. Напрямки симптоматичного лікування болю в горлі. 6. Привести безрецептурні антисептичні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. 7. Привести рослинні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. 8. Привести протимікробні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. 9. Привести протизапальні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. 10. Особливості застосування ефірних олій, кислоти аскорбінової. 11. Особливості застосування лікарських засобів з листя евкалипту. 12. Особливості застосування лікарських засобів, що містять фенол. 13. Особливості застосування лікарських засобів, що містять йод. 14. Особливості застосування лікарських засобів, декаметоксину. 15. Особливості застосування окремих лікарських форм та засобів.</p>
5	<p>Тема 5. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні головного болю 1. Інформація, яку необхідно отримати фармацевту для оцінки потреб пацієнта. 2. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при головному болю. 3. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні головного болю.</p>

	<p>4. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування головного болю.</p> <p>5. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування головного болю:</p> <p>А. анальгетики та антипіретики</p> <p>Б. нестероїдні протизапальні лікарські засоби</p> <p>В. алкалоїди ерготаміну.</p> <p>6. Загальні рекомендації при симптоматичному лікуванні головного болю.</p> <p>7. Додаткова інформація, яку обов'язково має надати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
6	<p>Тема 6. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні алергії</p> <p>1. Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта.</p> <p>2. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при алергії.</p> <p>3. Алгоритм фармацевтичної опіки при алергії.</p> <p>4. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування алергії.</p> <p>5. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування алергії:</p> <p>А. антигістамінні препарати 1-го покоління</p> <p>Б. антигістамінні препарати 2-го покоління</p> <p>В. антигістамінні препарати місцевого застосування</p> <p>Г. глюкокортикоїди місцевого застосування</p> <p>Д. ентеросорбенти</p> <p>Ж. симпатолітики</p> <p>3. стабілізатори мембранних тканинних та циркулюючих базофілів</p> <p>6. Додаткова інформація, що має бути надана пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
7	<p>Тема 7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні діареї</p> <p>1. Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта.</p> <p>2. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря.</p> <p>3. Алгоритм фармацевтичної опіки при діареї.</p> <p>4. Групи лікарських засобів та безрецептурні представники цих груп, які застосовуються для симптоматичного лікування діареї.</p> <p>5. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування діареї:</p> <p>А. засоби, що пригнічують перистальтику</p> <p>Б. препарати електролітів з вуглеводами, сольові сполуки для регідратації</p> <p>В. ентеросорбенти</p> <p>Г. ферменти</p> <p>Д. пробіотики і пребіотики</p> <p>6. Додаткова інформація, яку обов'язково має надавати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
8	<p>Тема 8. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні запору</p> <p>1. Інформація, яку має отримати фармацевт для об'єктивної оцінки потреб пацієнта.</p> <p>2. Загрозливі симптоми, наявність яких при запорі вимагає негайно звернутись до лікаря.</p> <p>3. Алгоритм фармацевтичної опіки при закрепі.</p> <p>4. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп, що можуть використовуватись для лікування закрепу.</p> <p>5. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування закрепу:</p>

	<p>А. контактні проносні лікарські засоби</p> <p>Б. осмотичні проносні лікарські засоби</p> <p>В. засоби, що збільшують об'єм кишкового вмісту</p> <p>6. Загальні рекомендації щодо профілактики запору.</p> <p>7. Додаткова інформація, яка обов'язково має надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
9	<p>Тема 9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні опіків</p> <p>1. Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта.</p> <p>2. Загрозливі стани при опіках, наявність яких вимагає негайного звернення до лікаря.</p> <p>3. Алгоритм фармацевтичної опіки при опіках.</p> <p>4. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптом лікування опіків.</p> <p>5. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування опіків:</p> <p>А. антисептичні та дезинфікуючі</p> <p>Б. антибактеріальні засоби топічного застосування</p> <p>В. анальгетики та антипіретики</p> <p>Г. ранозагоювальні засоби топічного застосування</p> <p>6. Загальні рекомендації щодо поведінки пацієнтів, які отримали опіки.</p> <p>7. Додаткова інформація, яку обов'язково має надавати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
10	<p>Тема 10. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні поверхневих ран</p> <p>1. Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта.</p> <p>2. Загрозливі симптоми, наявність яких вимагає негайного звернення до лікаря.</p> <p>3. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні поверхневих ран.</p> <p>4. Перелік груп та безрецептурних представників цих груп для лікування поверхневих ран.</p> <p>5. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування поверхневих ран:</p> <p>А. антисептичні та дезинфекційні засоби</p> <p>Б. антибактеріальні для топічного застосування</p> <p>В. ранозагоювальні для топічного застосування</p> <p>6. Загальні рекомендації для пацієнтів, що отримали рани.</p> <p>7. Додаткова інформація, яка має обов'язково надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
11	<p>Тема 11. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні підвищеної температури у дітей з 15 років та у дорослих</p> <p>1. Інформація, яку має отримати фармацевт для об'єктивної оцінки потреб пацієнта.</p> <p>2. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря.</p> <p>3. Алгоритм здійснення фармацевтичної опіки при лікуванні підвищеної температури у дорослих.</p> <p>4. Перелік груп лікарських засобів та представників цих груп, які можуть застосовуватись для лікування підвищеної температури у дорослих.</p> <p>5. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування підвищеної температури у дорослих:</p> <p>А. анальгетики та антипіретики</p> <p>Б. нестероїдні протизапальні</p> <p>В. комбіновані лікарських засобів (анальгетики та антипіретики)</p> <p>6. Загальні рекомендації щодо поведінки пацієнтів при появі високої температури.</p> <p>7. Додаткова інформація, яка має обов'язково надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.</p>
12	<p>Тема 12. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні підвищеної</p>

<p>температури тіла у дітей віком до 15 років</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформація, яку має отримати фармацевт для об'єктивної оцінки потреб пацієнта. 2. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря при високій температурі у дітей до 15 років. 3. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні високої температури у дітей до 15 років. 4. Перелік лікарських засобів та представників цих груп, які можуть застосовуватись для лікування високої температури у дітей. 5. Належна загальна інформація щодо лікування підвищеної температури. 6. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування високої температури у дітей до 15 років: <ol style="list-style-type: none"> А. анальгетики та антипіретики Б. нестероїдні протизапальні засоби В. комбіновані лікарські засоби (анальгетики та антипіретики) 7. Додаткова інформація, яка обов'язково має надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.

6. Завдання для самостійної роботи

1. Позитивні та негативні сторони впровадження концепції самолікування в структуру охорони здоров'я.
2. Привести перелік обов'язкових дій фармацевта в рамках GPP, при здійсненні фармацевтичної опіки.
3. Привести алгоритм дій фармацевта при здійсненні фармацевтичної опіки.
4. Привести алгоритм надання фармацевтом інформації про лікарський препарат при здійсненні фармацевтичної опіки.
5. Основні рекомендації та консультації пацієнта, які має надати фармацевт в рамках фармацевтичної опіки, після вибору необхідного безрецептурного препарату.
6. Перелік практичних дій (вмінь), які має демонструвати фармацевт, при наданні рекомендацій та консультацій в рамках фармацевтичної опіки.
7. Умови для якісної фармацевтичної опіки.
8. Контрольна функція провізора (фармацевта) при здійсненні фармацевтичної опіки.
9. Фактори, що впливають на біодоступність.
10. Охарактеризувати поняття – генерична заміна лікарських препаратів. Основні системи генеричної заміни.
11. Генерична заміна в країнах Європи та Америки.
12. Охарактеризувати поняття – терапевтична заміна.
13. Розкрити поняття – фармацевтична опіка. Очікувані результати фармацевтичної опіки.
14. Розкрити основні функції взаємодії провізора з пацієнтом та фахівцями охорони здоров'я.
15. Охарактеризувати Концепцію ВООЗ та МФФ «Фармацевти семи зірок».
16. Інформація, яку необхідно отримати фармацевту для оцінки потреб пацієнта.
17. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при захворюванні на риніт.
18. Алгоритм фармацевтичної опіки при риніті.
19. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування риніту.
20. Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів для симптоматичного лікування риніту.
 - А. симпатолітики для місцевого застосування.
 - Б. антигістамінні лікарські засоби для місцевого застосування.

- В. стабілізатори мембран тканинних та циркулюючих базофілів.
 - Г. глюкокортикоїди для місцевого застосування.
 - Д. засоби елімінаційної терапії.
 - Ж. комбіновані анальгетики та антипіретики.
21. Додаткова інформація, яка обов'язково доводиться до пацієнта при відповідальному самолікуванню.
 22. Інформація, яку необхідно отримати фармацевту для оцінки потреб пацієнта.
 23. Загрозливі симптоми при кашлі, які вимагають негайного звернення до лікаря.
 24. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні кашлю.
 25. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп, що застосовуються при симптоматичному лікуванні кашлю.
 26. Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів при лікуванні кашлю:
 - А. муколітичні засоби прямої дії.
 - Б. муколітичні засоби непрямой дії.
 - В. еспекторанти.
 - Г. ненаркотичні протикашльові засоби.
 27. Загальні рекомендації щодо поведінки хворих при наявності кашлю.
 28. Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта.
 29. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при болю у м'язах і спині.
 30. Алгоритм фармацевтичної опіки при болю у м'язах.
 31. Алгоритм фармацевтичної опіки при болю у спині.
 32. Перелік груп та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині.
 33. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині:
 - А. анальгетики та антипіретики.
 - Б. нестероїдні протизапальні лікарські засоби
 - В. інші засоби для місцевого застосування.
 34. Додаткова інформація, яку обов'язково має надати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.
 35. Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта.
 36. Загрозливі симптоми, що вимагають негайного звернення до лікаря при наявності печії.
 37. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні печії.
 38. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування печії.
 39. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування печії:
 - А. антациди
 - Б. антагоністи H2 рецепторів
 - В. препарати для лікування пептичної виразки та гастрозофагельної хвороби
 40. Додаткова інформація, яку обов'язково має надавати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.

7. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, який проводиться в усній формі. Робота здобувачів оцінюється за підсумками виконання основних видів завдань. Якщо здобувач не відвідував курс лекцій, практичні заняття і не виконав тестові завдання, а, отже, не набрав необхідної кількості балів, то він, за рішенням кафедри, не допускається до складання заліку.

Перелік питань до заліку з дисципліни «Фармацевтична опіка»

1. Роль фармацевтичного фахівця в системі охорони здоров'я в світлі стратегії ВООЗ на XXI сторіччя.
2. Розкрити поняття «фармацевтична опіка» та основні обов'язки і завдання фармацевта в здійсненні якісної фармацевтичної опіки.
3. Основні зводи правил (належні практики) призначення яких забезпечити якість, ефективність та безпеку ліків.
4. Привести перелік обов'язкових дій фармацевта в рамках GPP, при здійсненні фармацевтичної опіки.
5. Привести алгоритм надання фармацевтом інформації про лікарський препарат при здійсненні фармацевтичної опіки.
6. Основні рекомендації та консультації пацієнта, які має надати фармацевт в рамках фармацевтичної опіки, після вибору необхідного безрецептурного препарату.
7. Перелік практичних дій (вмін), які має демонструвати фармацевт, при наданні рекомендацій та консультацій в рамках фармацевтичної опіки.
8. Умови для якісної фармацевтичної опіки.
9. Контрольна функція провізора (фармацевта) при здійсненні фармацевтичної опіки.
10. Вимоги, яким має відповідати генеричний препарат.
11. Фактори, що впливають на біодоступність.
12. Розкрити основні функції взаємодії провізора з пацієнтом та фахівцями охорони здоров'я.
13. Охарактеризувати Концепцію ВООЗ та МФФ «Фармацевти семи зірок».
14. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при захворюванні на риніт.
15. Алгоритм фармацевтичної опіки при риніті.
16. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування риніту.
17. Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів для симптоматичного лікування риніту.
18. А. симпатолітики для місцевого застосування.
19. Б. антигістамінні лікарські засоби для місцевого застосування.
20. В. стабілізатори мембран тканинних та циркулюючих базофілів.
21. Г. глюкокортикоїди для місцевого застосування.
22. Д. засоби елімінаційної терапії.
23. Ж. комбіновані анальгетики та антипіретики.
24. Захворювання, які спричиняють біль у горлі.
25. Загрозливі симптоми, які супроводжують біль у горлі та вимагають звернутись до лікаря.
26. Загальні рекомендації щодо заходів при болю в горлі. Рекомендації щодо заходів при болю в горлі у дітей та вагітних.
27. Напрямки симптоматичного лікування болю в горлі.
28. Привести безрецептурні антисептичні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі.
29. Привести рослинні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі.
30. Привести протимікробні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі.
31. Привести протизапальні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі.
32. Особливості застосування ефірних олій, кислоти аскорбінової.
33. Особливості застосування лікарських засобів з листя евкالیпту.
34. Особливості застосування лікарських засобів, що містять фенол.

35. Особливості застосування лікарських засобів, що містять йод.
36. Особливості застосування лікарських засобів, декаметоксину.
37. Особливості застосування окремих лікарських форм та засобів.
38. Загрозливі симптоми при кашлі, які вимагають негайного звернення до лікаря.
39. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні кашлю.
40. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп, що застосовуються при симптоматичному лікуванні кашлю.
41. Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів при лікуванні кашлю:
 - A. муколітичні засоби прямої дії.
 - B. муколітичні засоби непрямої дії.
 - V. еспекторанти.
 - Г. ненаркотичні протикашльові засоби.
42. Загальні рекомендації щодо поведінки хворих при наявності кашлю.
43. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при головному болю.
44. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні головного болю.
45. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування головного болю.
46. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування головного болю:
 - A. анальгетики та антипіретики
 - B. нестероїдні протизапальні лікарські засоби
 - V. алкалоїди ерготаміну.
47. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при болю у м'язах і спині.
48. Алгоритм фармацевтичної опіки при болю у м'язах. Алгоритм фармацевтичної опіки при болю у спині.
49. Перелік груп та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині.
50. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині:
 - A. анальгетики та антипіретики.
 - B. нестероїдні протизапальні лікарські засоби
 - V. інші засоби для місцевого застосування.
51. Додаткова інформація, яку обов'язково має надати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.
52. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при алергії.
53. Алгоритм фармацевтичної опіки при алергії.
54. Привести групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування алергії.
55. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування алергії:
 - A. антигістамінні препарати 1-го покоління
 - B. антигістамінні препарати 2-го покоління
 - V. антигістамінні препарати місцевого застосування
 - Г. глюкокортикоїди місцевого застосування
 - Д. ентеросорбенти
 - Ж. симпатолітики
56. 3. стабілізатори мембранних тканинних та циркулюючих базофілів
57. Загрозливі симптоми, що вимагають негайного звернення до лікаря при наявності печії.

58. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні печії.
59. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування печії.
60. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування печії:
- А. антациди
 - Б. антагоністи H₂ рецепторів
 - В. препарати для лікування пептичної виразки та гастроезофагельної хвороби
61. Алгоритм фармацевтичної опіки при діарейі.
62. Групи лікарських засобів та безрецептурні представники цих груп, які застосовуються для симптоматичного лікування діарейі.
63. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування діарейі:
- А. засоби, що пригнічують перистальтику
 - Б. препарати електролітів з вуглеводами, сольові сполуки для регідратації
 - В. ентеросорбенти
 - Г. ферменти
 - Д. пробіотики і пребіотики
64. Загрозливі симптоми, наявність яких при запорі вимагає негайно звернутись до лікаря.
65. Алгоритм фармацевтичної опіки при закрепі.
66. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп, що можуть використовуватись для лікування закрепу.
67. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування закрепу:
- А. контактні проносні лікарські засоби
 - Б. осмотичні проносні лікарські засоби
 - В. засоби, що збільшують об'єм кишкового вмісту
68. Загальні рекомендації щодо профілактики запору.
69. Загрозливі стани при опіках, наявність яких вимагає негайного звернення до лікаря.
70. Алгоритм фармацевтичної опіки при опіках.
71. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптом лікування опіків.
72. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування опіків:
- А. антисептичні та дезинфікуючі
 - Б. антибактеріальні засоби топічного застосування
 - В. анальгетики та антипіретики
 - Г. ранозагоювальні засоби топічного застосування
73. Загальні рекомендації щодо поведінки пацієнтів, які отримали опіки.
74. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні поверхневих ран.
75. Перелік груп та безрецептурних представників цих груп для лікування поверхневих ран.
76. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування поверхневих ран:
- А. антисептичні та дезинфекційні засоби
 - Б. антибактеріальні для топічного застосування
 - В. ранозагоювальні для топічного застосування
77. Загальні рекомендації для пацієнтів, що отримали рани.
78. Алгоритм здійснення фармацевтичної опіки при лікуванні підвищеної температури у дорослих.

79. Перелік груп лікарських засобів та представників цих груп, які можуть застосовуватись для лікування підвищеної температури у дорослих.

80. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування підвищеної температури у дорослих:

А. анальгетики та антипіретики

Б. нестероїдні протизапальні

В. комбіновані лікарських засобів (анальгетики та антипіретики)

81. Загальні рекомендації щодо поведінки пацієнтів при появі високої температури.

82. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря при високій температурі у дітей до 15 років.

83. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні високої температури у дітей до 15 років.

84. Перелік лікарських засобів та представників цих груп, які можуть застосовуватись для лікування високої температури у дітей.

85. Належна загальна інформація щодо лікування підвищеної температури.

86. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування високої температури у дітей до 15 років:

А. анальгетики та антипіретики

Б. нестероїдні протизапальні засоби

В. комбіновані лікарські засоби (анальгетики та антипіретики).

Процес контролю, основні його етапи. Кожне питання у білеті оцінюється у 20 балів.

Приклад залікового білету

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
Кафедра фармації, фармакології, медичної, біоорганічної та біологічної хімії**

Освітній рівень перший бакалаврський

Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»

Семестр 6

Навчальна дисципліна «Фармацевтична опіка»

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 0

Розкрити питання:

1. Класифікація ЛЗ у вітчизняній і зарубіжній практиці. Поняття критеріїв, глибини класифікацій та галузей застосування. **(20 балів).**

2. Загальні рекомендації щодо профілактики запору **(20 балів).**

3. Належна загальна інформація щодо лікування підвищеної температури. **(20 балів).**

4. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні поверхневих ран. **(20 балів).**

Затверджено на засіданні

Кафедри фармації, фармакології, медичної, біоорганічної та біологічної хімії

Протокол № _____ від _____ 20__ року

В.о.завідувача кафедри _____ к.біолог.н., доц. Ларичева О.М.

Екзаменатор _____ к.фарм.н., доц. Шмалько О.О.

8. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Очна (денна) форма навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
1	Практичні заняття	22,5 практичних занять. Максимальна кількість балів – 5.	112
2	Контрольна робота	Ситуативні завдання: 2 бали – одна правильна відповідь (2*4 завдання).	8
3	Залік	В кожному заліковому білеті по 4 питання. Кожне питання оцінюється по 20 балів.	80
	Всього		200

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти і передбачає диференційований підхід в його організації.

Оцінюватися може виконання здобувачами вищої освіти будь-яких навчальних завдань, під час роботи над якими здобувачі вищої освіти демонструють власні знання: розгорнуті і стислі усні відповіді, виступи в дискусіях, вирішення тестових завдань тощо.

При цьому враховується:

- розуміння здобувачами вищої освіти загальних засад етики та деонтології у фармації;
- самостійність мислення;
- використання різних джерел інформації, з розумінням їх особистостей, умінням їх характеризувати і оцінювати;
- правильність і достатність добору фактів для розв'язування поставлених викладачем завдань;
- чіткість і завершеність викладу;
- мовна грамотність.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Клінічна фармакологія. Посібник для практичних занять: навч. посібник для студ. вищих мед. (фармацевт.) навчальних закладів IV рівня акредитації / Самура Б.Б., Крайдашенко О.В., Самура Б.А., Самура І.Б., Ковальчук Н.М., Яковлева О.О. – 2-е видання. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 191 с. (англ.мовою).

2. Клінічна фармакологія: Підр. для студ. вищих мед. (фармацевт.) навчальних закладів IV рівня акредитації / За ред. О.Я. Бабака, О.М. Біловола, І.С.Чекмана.- К.: Медицина, 2010. - 760 с.

3. Клінічна фармакологія: Підручник / О.М. Біловол, О.Ф. Возіанов, І.К.Латогуз та ін. / За ред. О.М. Біловола, І.К. Латогуза і А.Я. Циганенка.: У 2 т. –К.: Здоров'я, 2005. –Т. 1. – 608 с.; - Т. 2. – 684 с.

4. Клінічна фармакологія: Посібник для практичних занять / Самура Б.Б., Крайдашенко О.В., Галаєва Я.Ю., Нальотов С.В., Грінь А.К. та ін.: Донецький НМУ. – Донецьк: Вебер, 2009. – 181 с.

5. Клінічна фармація: Навч.-метод. практикум : навч. посібник для студ. в.н.з. / Зупанець І.А., Чекман І.С., Попов С.Б., Нальотов С.В., Пропіснова В.В. та ін.; переклад Л.В. Брунь та ін. (англ.мовою) – НФаУ.- Х.: Золоті сторінки, 2010. – 183 с.

6. Основи клінічної медицини: симптоми та синдроми в практичній фармації: навч. посіб. / І.А. Зупанець, С.Б. Попов, Ю.С. Рудик та ін.; за ред. В.П. Черних, І.А. Зупанця. – Х.: Золоті сторінки, 2010. – 92 с.
7. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини. У 2-х томах. – Вінниця: Нова книга, 2009. – Т 1. – 640 с. Т 2. – 784 с.
8. Фармакотерапія: підручник для студентів фарм. факультетів / Під ред. О.В. Крайдашенка, І.Г. Купновицької, І.М. Кліща, В.Г. Лизогуба. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 644 с.
9. Клінічна фармація (фармацевтична опіка): підручник для студ. в. мед. (фарм.) н.з., які навчаються за спеціальністю «Фармація» / за ред. В.П. Черних, І.А.Зупанця – НФаУ.- Х.: Золоті сторінки, 2011. – 703 с.
10. Хухліна О.С., Ткач Є.П., Чурсіна Т.Я. та ін. Фармацевтична опіка: вибрані питання: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 424 с.
11. Клінічний порадник з раціональної фармакотерапії пацієнтів із соціально важливими захворюваннями (артеріальна гіпертензія, цукровий діабет, ожиріння) / А.Б. Зіменковський, Ю.С. Настюха, О.Б. Борецька, О.І. Гнездюк, М.М. Заяць, О.І. Лопатинська, О.М. Непийвода, У.Я. Янишин, Р.Р. Яремкевич; за заг. ред. А.Б. Зіменковського. Львів, 2015. 195 с.
12. Менеджмент лікової поведінки пацієнта: метод. рек. / А.Б. Зіменковський, Т.М. Думенко, О.В. Матвєєва, О.Б. Борецька, Ю.С. Настюха, М.М. Заяць, Т.В. Єремєєва, В.Я. Шибінський, Н.І. Заремба, Н.В. Роговик; Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, підрозділ оперативного друку. Львів, 2015. 59 с.
13. Основи клінічної фармації: підручник для студентів фармації та медицини / М. Дрозд, М. Хербет, Б. Якубовська-Солярська, М. Юда, Е. Кендзерська, М. Козира, А. Малм, Е. Полешак, Б. Войтисьяк-Дума, Г. Згурка, А. Зіменковський, О. Борецька, М. Заяць, Ю. Настюха, В. Шибінський; Люблінський медичний університет, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького; за ред. Анни Велі-Гоєнської, Станіслава Чучвара, Андрія Зіменковського. Львів, 2015. 528 с.

Додаткова

1. Давтян Л.Л., Загорій Г.В., Вороненко Ю.В., Коритнюк Р.С., Войтенко Г.М. Лікарська взаємодія та безпека ліків: посібник. – К.: ЧП «Блудчий М.І.», 2011. – 744 с.
2. Денисюк В.І., Денисюк О.В. Доказова внутрішня медицина: Підручник для студентів вищих мед. навч. закладів III –IV рівнів акред.– Вінниця: ДП ДКФ, 2011. - 928 с.
3. Клінічна фармакогенетика: навч. посібник для студ. вищих мед. (фармацевт.) навчальних закладів IV рівня акредитації / Яковлева О.О. Коновалова Н.В., Косован А.І., Стопінчук О.В., Семененко С.І. ; ВНМУ ім. М.І. Пирогова. - Вінниця: Нова Книга, 2011. – 159 с.
4. Корнацький В.М., Сілантьєва О.В. Етичні аспекти дослідження лікарських засобів в Україні. – К., 2010. – 264 с.
5. Невідкладна медична допомога / За ред. Ф.С. Глумчера, В.Ф. Москаленка. – К.: Медицина, 2006. – 632 с.
6. Основи клінічної медицини: симптоми та синдроми в практичній фармації: навч. посібник для студ. вищих фарм. навч. закладів і ф-тів IV рівня акредитації / За ред. В.П. Черних, І.А. Зупанця; НфаУ. – Х.: Золоті сторінки, 2010. –91 с.
7. Основи клінічної медицини: симптоми та синдроми в практичній фармації: навч. посіб. / І.А. Зупанець, С.Б. Попов, Ю.С. Рудик та ін.; за ред. В.П. Черних, І.А. Зупанця. – Х.: Золоті сторінки, 2010. – 92 с.
8. Побічні реакції серцево-судинних засобів: навч. посібник для студ. вищих мед. (фармацевт.) навчальних закладів IV рівня акредитації / Чекман І.С., Вікторов О.П., Горчакова Н.О. та ін.; НМУ ім. акад. О.О. Богомольця. – К., 2010. – 87 с.
9. Регеда М.С. Запальні захворювання легенів та бронхів. – Львів, 2009. – 206 с.

10. Сметаніна К.І. Фармацевтична допомога геріатричним хворим: навч. посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації... (III-IV рівень акред.) – ЛНМУ ім. Д. Галицького. – Л.: Видавництво Т. Сороки, 2011. – 117 с.

11. Фармацевтична енциклопедія (НФаУ; ред. рада: Черних В.П. (голова) та ін. – Вид. 2-е, доп. – К.: Моріон, 2010. – 1631 с.

12. Фармацевтична опіка при використанні засобів контрацепції: навч. посібник / Вдовиченко Ю.П., Войтенко Г.М., Білай І.М. та ін.-К.: Книга плюс, 2010. -176 с.

13. Goodman & Gilman's. The Pharmacological Basis of THERAPEUTICS / Laurence L. Brunton, Jons S. Lazo, Keith L. Parker. – New York : McGraw-Hill Medical, 2006. – 2021 p.

14. Модель фармацевтичної опіки із використанням розробленого інформаційного супроводу процесу її надання (для 20 аптек м. Львова): методичний посібник / А.Б. Зіменковський, О.Б. Борецька, Ю.С. Настюха, М.М. Заяць, В.Я. Шибінський, Л.Р. Дуб; за заг. ред. Координатора Проекту «Здоров'я є пріоритетом. Партнерство медичних університетів Польщі та України на користь підвищення якості медичної опіки польсько-українського прикордоння» з української сторони, д.мед.н., проф. А.Б. Зіменковського. Львів, 2015. 51 с.

15. Horodnycha O, Zimenkovsky A. Antibiotic therapy of adult inpatients with community-acquired pneumonia: a retrospective hospital-based study in Ukraine. Acta Pharmaceutica Scientia. 2023;1. DOI: 10.23893/1307-2080.APS6102

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

2. Нормативно-директивні документи МОЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/>.

3. Державний реєстр лікарських засобів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>.

4. Compendium online. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://compendium.com.ua/bad/>.

6. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tabletki.ua/uk/>.

7. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://likicontrol.com.ua/>.

8. Пошукова база Medline [Електронний ресурс]. – Режим доступу: National Library of Medicine <https://www.nlm.nih.gov/bsd/medline.html>.

9. Пошукова база Medscape [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Medscape <https://www.medscape.com/pharmacists>.

10. Пошукова база Cochrane Library [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Cochrane Library <https://www.cochrane.org/>.

11. Внутрішні хвороби: портал для лікарів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://empendium.mp.pl/ua/>

12. Державний формуляр лікарських засобів. Випуск 1, випуск 2, випуск 3, випуск 4, випуск 5, випуск 6, випуск 7, випуск 8, випуск 9, випуск 10, випуск 11 / під ред. В.Т. Чумака, В.І. Мальцева, А.М. Морозова, В.Д. Парія, А.В. Степаненко. – К.: Моріон.

13. International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, 10th Revision, Version for 2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apps.who.int/classifications/apps/icd/icd10online/>

14. Rational use of medicines: progress in implementing the WHO medicines strategy Report by the Secretariat, EB118/6, 11 May 2006, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB118/B118_6-en.pdf

15. Shaw C (2003). How can hospital performance be measured and monitored? Copenhagen, WHO Regional Office for Europe (Health Evidence Network report; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euro.who.int/document/e82975.pdf>, accessed 14/09/2009).